

Podlaskie

Białystok, dnia 17 października 2022 r.

BSW-I.0003.10.2022

**Pan
Maciej Żywno
Radny
Sejmiku Województwa Podlaskiego**

za pośrednictwem:

**Pana Bogusława Dębskiego
Przewodniczącego
Sejmiku Województwa Podlaskiego**

W nawiązaniu do Pana interpelacji skierowanej do Marszałka Województwa Podlaskiego za pośrednictwem Pana Bogusława Dębskiego – Przewodniczącego Sejmiku Województwa Podlaskiego, w sprawie udzielenia odpowiedzi na zadane pytania dotyczące wydanej przez Urząd Marszałkowski decyzji administracyjnej określającej wysokość należnej opłaty za korzystanie ze środowiska z tytułu pozbycia się odpadów zużytych opon na terenie nieruchomości położonej w obrębie Wigierskiego Parku Narodowego informuję, jak niżej.

1. Czy Zarząd Województwa zna sprawę i może przedstawić na piśmie szczegóły postępowania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w tej sprawie?

Zarząd Województwa znał stan faktyczny i prawny istniejący w chwili wydania decyzji w przedmiocie określenia wysokości należnej opłaty za korzystanie ze środowiska z tytułu pozbycia się odpadów zużytych opon na terenie nieruchomości położonej w obrębie Wigierskiego Parku Narodowego. Postępowanie w przedmiotowej sprawie zostało wszczęte z urzędu na podstawie obowiązujących przepisów prawa i zaistnienia sekwencji poniższych zdarzeń.

Delegatura Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Suwałkach (zwana dalej PWIOŚ) poinformowała tut. Urząd, iż w trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono zgromadzenie ok. 4,8 ton odpadów zużytych opon na terenie nieruchomości położonej w Wigierskim Parku Narodowym. PWIOŚ ustalił, iż opony zostały przywiezione z zakładu wulkanizacyjnego prowadzonego przez Przedsiębiorcę z Suwałk na podstawie zawartego porozumienia z jedną z Fundacji. Z uwagi na fakt, iż ani Fundacja, ani współwłaściciele działki, na której umieszczono opony, nie posiadali zezwolenia na zbieranie odpadów w postaci zużytych opon oraz zezwolenia na przetwarzanie odpadów

(odzysk), PWIOŚ skierował wystąpienie do Wójta Gminy Suwałki z prośbą o podjęcie działań w celu usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, zaś do Marszałka wystąpił z wnioskiem o wydanie decyzji ustalającej wysokość opłaty podwyższonej za korzystanie ze środowiska zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

Wójt Gminy Suwałki decyzją z dnia 3 lipca 2019 r. umorzył postępowanie w przedmiocie nakazania usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, tj. z terenu działki położonej w obrębie Wigierskiego Parku Narodowego. W uzasadnieniu decyzji Wójt wskazał, iż materiał użytkowy w postaci zużytych opon nie spełniał definicji odpadów zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, gdyż według posiadacza odpadów był on użyteczny. Następnie PWIOŚ skierował wystąpienie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Suwałkach (zwanego dalej: SKO), wnosząc o stwierdzenie nieważności decyzji Wójta. SKO decyzją z dnia 13 września 2019 r. nie stwierdziło nieważności decyzji Wójta Gminy Suwałki. W związku z powyższym Podlaski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Białymstoku wystąpił do SKO z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji SKO z dnia 13 września 2019 r. i stwierdzenie nieważności decyzji Wójta Gminy Suwałki z dnia 3 lipca 2019 r. Decyzją z dnia 24 października 2019 r. SKO po uwzględnieniu wniosku Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej decyzją SKO z dnia 13 września 2019 r. niestwierdzającą nieważności decyzji Wójta Gminy Suwałki z dnia 3 lipca 2019 r., uchyliło zaskarżoną decyzję SKO i stwierdziło nieważność decyzji Wójta Gminy Suwałki. SKO orzekając w nowym składzie, nie podzieliło poglądu poprzedniego składu SKO co do braku przesłanki wystąpienia wady polegającej na rażącym naruszeniu prawa. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż biorąc pod uwagę definicję odpadów zawartą w ustawie o odpadach oraz fakt, iż zużyte opony zostały zakwalifikowane jako odpady o kodzie 16 01 03 w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów, w okolicznościach sprawy nie budzi wątpliwości fakt, iż na nieruchomości położonej w Wigierskim Parku Narodowym znalazły się odpady, które zostały przywiezione z zakładu wulkanizacyjnego z Suwałk. Przedmiotowa nieruchomość nie stanowi zgodnie z przepisami ustawy o odpadach miejsca magazynowania odpadów, ani nie jest miejscem, w którym odpady mogą być składowane. Ponadto SKO podkreśliło, iż zarówno właścicielki nieruchomości, jak i Fundacja nie posiadali zezwolenia na zbieranie odpadów oraz zezwolenia na ich przetwarzanie. Uwzględniając powyższe, w ocenie SKO w sprawie znajdował zastosowanie art. 26 ust. 1 ustawy o odpadach, tj. przepis nakładający na posiadacza odpadów obowiązek niezwłocznego ich usunięcia z miejsca nieprzeznaczonego do składowania lub magazynowania oraz art. 26 ust. 2 ustawy o odpadach, zgodnie z którym w przypadku nieusunięcia odpadów zgodnie z ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji wydawanej z urzędu, nakazuje posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania. W konsekwencji powyższych zdarzeń, Wójt Gminy Suwałki zmienił wcześniejsze stanowisko i uznał, iż gromadzone na terenie działki w Wigierskim Parku Narodowym zużyte opony stanowiły

odpad. Stąd też decyzją z dnia 19 czerwca 2020 r. Wójt nakazał usunięcie zgromadzonych odpadów zużytych opon z w/w nieruchomości, która to decyzja została wykonana pod koniec grudnia 2020 r.

W związku z wnioskiem PWIOŚ złożonym do tut. Urzędu o wymierzenie opłaty podwyższonej, Urząd był zobowiązany do podjęcia przedmiotowego postępowania. Mając na uwadze wcześniejsze zakwalifikowanie opon przez inne organy (SKO i Wójta Suwałk) jako odpady oraz fakt, iż zgodnie z art. 279 ust. 3 ustawy Prawo Ochrony Środowiska jeżeli odpady zostały przekazane na rzecz podmiotu, który nie uzyskał wymaganego zezwolenia w gospodarce odpadami, to podmiotem korzystającym ze środowiska, obowiązującym do ponoszenia opłat za korzystanie ze środowiska jest podmiot, który przekazał te odpady, opłata została nałożona na Wulkanizatora.

Regulacje prawne związane z gospodarowaniem odpadami są bardzo rozbudowane i nakładają na podmioty prowadzące działalność szereg obowiązków. Do obowiązków tych należy m.in. należyte zagospodarowanie odpadów przez ich wytwórcę. Zgodnie z ustawą o odpadach wytwórca odpadów co do zasady może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami wyłącznie takim podmiotom, które spełniają określone wymagania, np. posiadają zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów. Tylko wówczas bowiem odpowiedzialność za gospodarowanie odpadami przejdzie z ich wytwórcy na podmiot, któremu wytwórca zlecił zagospodarowanie odpadów. W świetle obowiązujących przepisów, jeśli nieuprawniony odbiorca pozostawi odpady w niedozwolonym miejscu, wówczas to przekazujący poniesie odpowiedzialność za działanie osób trzecich. A zatem przekazanie odpadów osobie nieuprawnionej oznacza, że przekazujący odpady nie pozbywa się ryzyka odpowiedzialności za ich nieprawidłowe zagospodarowanie. Fakt, iż w niniejszej sprawie Wulkanizator przekazał odpady w postaci zużytych opon Fundacji, tj. podmiotowi nieuprawnionemu, który nie posiadał wymaganego zezwolenia na zbieranie oraz zezwolenia na przetwarzanie odpadów, przesądził o tym, iż to Wulkanizator jest podmiotem korzystającym ze środowiska zobowiązującym do poniesienia opłaty z tytułu pozbycia się odpadów na terenie nieruchomości położonej w obrębie Wigierskiego Parku Narodowego.

Wysokość opłaty za korzystanie ze środowiska została określona w sposób sztywny w art. 293 ust. 4 ww. ustawy przez ustawodawcę i stanowi ona iloczyn ilości składowanych odpadów, dób składowania i wysokości obowiązującej stawki za 1 tonę składowania odpadów zużytych opon oraz wskaźnika w wysokości 1,0 jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku za każdą tonę odpadów i za każdą dobę składowania. Zużyte opony zostały przekazane na rzecz Fundacji, która to następnie wkopała je w ziemię w celu umocnienia nadbrzeży stawu znajdującego się na terenie działki w Wigierskim Parku Narodowym. Przepisy prawa umożliwiają wykorzystanie opon jako odbijaczy, na placach zabaw, boiskach, w ogródkach, czy do zabezpieczania przyzmy kiszonkowych, ale wymaga to wcześniejszego uzyskania stosownej decyzji na przetwarzanie odpadów. Fundacja, która zabrała opony od Wulkanizatora nie posiadała wymaganej decyzji związanej z gospodarowaniem odpadami. Zatem wkopanie opon przez Fundację w grunt, w świetle obowiązujących przepisów i orzecznictwa sądów administracyjnych

zakwalifikowano jako nielegalne składowanie odpadów. W przypadku umieszczenia odpadów na terenie parku narodowego, podmiot ponosi każdego dnia opłatę w takiej wysokości, jaką poniósłby w ciągu całego roku, gdyby miał decyzję, dlatego też wysokość opłaty jest tak duża. Urząd Marszałkowski nie ma możliwości miarkowania wysokości opłaty, nie jest ona zależna od wpływu na środowisko, stopnia winy, sytuacji finansowej, czy przyczynienia się innego podmiotu. Dlatego też w oparciu o zaistniały stan faktyczny i prawny w sprawie, tut. Urząd był zobligowany do wydania decyzji w przedmiocie wymierzenia wysokości należnej opłaty za korzystanie ze środowiska.

2. Czy Zarząd Województwa w związku z informacjami od przedsiębiorcy, przedstawicieli fundacji, wójta Gminy Suwałki oraz Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców mógł przyjąć je jako wystarczające wyjaśnienia sprawy i odstąpić od karania przedsiębiorców?

Przedsiębiorcy w drodze decyzji administracyjnej została określona wysokość należnej opłaty za korzystanie ze środowiska, a nie kara. Strona w toczącym się postępowaniu działała przez Pełnomocnika będącego radcą prawnym i brała czynny udział w sprawie. W postępowaniu zostały uwzględnione wszystkie zgłoszone wnioski dowodowe, m.in. przesłuchano zgłoszonych świadków, w tym prezesa Fundacji, na rzecz której zostały przekazane opony przez Wulkanizatora. Stanowisko wyrażone przez Wójta Gminy Suwałki w decyzji z dnia z dnia 19 czerwca 2020 r., w której finalnie Wójt stwierdził, iż zgromadzone opony są odpadami i nakazał ich usunięcie z nieruchomości położonej na terenie Wigierskiego Parku Narodowego, znajduje się w aktach sprawy i stanowi tym samym dowód w sprawie.

Zgodnie z treścią art. 293 ust. 4 pkt 2 Poś, w przypadku pozbycia się odpadów na terenach parków narodowych i rezerwatów przyrody, podmiot korzystający ze środowiska ponosi opłaty podwyższone w wysokości 1,0 jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku za każdą tonę odpadów i za każdą dobę składowania. Przepis jest sformułowany w sposób, który nie pozostawia wyboru w zakresie sposobu rozstrzygnięcia sprawy w wypadku zaistnienia zawartych w nim przesłanek. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wysokość opłaty jest uzależniona jedynie od ilości odpadów i czasu ich zalegania w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym. Przepisy dotyczące wymierzenia opłaty podwyższonej są surowe i nie przewidują możliwości miarkowania wysokości opłaty (co potwierdził również Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia z dnia 10 września 2020 r., sygn. K 13/18), np. nie wiążą obowiązku ich poniesienia z elementem winy, intencją podmiotu, wpływem na środowisko, czy statusem ekonomicznym. Tut. Urząd nie miał więc możliwości odstąpienia od wymierzenia opłaty i na podstawie obowiązujących przepisów decyzją z dnia 7 grudnia 2021 r. określił jej należną wysokość. Strona wniosła od w/w decyzji za pośrednictwem tut. Urzędu odwołanie z dnia 3 stycznia 2022 r., które zostało przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białymstoku. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców wystąpił do tut. Urzędu z wnioskiem o udzielenie informacji i wyjaśnień w sprawie po wydaniu decyzji i przekazaniu jej wraz z odwołaniem do organu wyższego stopnia. Rzecznik wstąpił na prawach przysługujących prokuratorowi

do postępowania odwoławczego toczącego się przed SKO. Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało decyzję, w której utrzymało decyzję tut. Urzędu w mocy przy uwzględnieniu wniosków wystosowanych przez Rzecznika.

3. Czemu Zarząd Województwa odmawiał komentowania sprawy stacji tvn24 (taki komentarz poszedł w materiale z dnia 29.09.2022)?

Zarząd Województwa nie odmówił komentarza w sprawie stacji tvn24 i udzielił jej wnioskowanych informacji, które to zostały opublikowane w materiale umieszczonym na portalu internetowym www.tvn24.pl.

4. Jakie działania zamierza podjąć Zarząd Województwa w tej sprawie?

Obecnie tut. Urząd oczekuje na uzasadnienie wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 12 października 2022 r., w którym uchylono decyzje organu I i II instancji. Uzasadnienie wyroku Sąd sporządza z urzędu w terminie czternastu dni od dnia jego ogłoszenia. Podkreślenia w tym miejscu wymaga fakt, iż wyrok WSA zapadł w trzyosobowym składzie orzekającym, ale przy zdaniu odrębnym jednego z sędziów. Wyrok nie jest prawomocny, co oznacza, iż przysługuje od niego skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Wskazać również należy, iż Sąd uchylając decyzje obu instancji, nie umorzył postępowania. Jeśli w/w orzeczenie stanie się prawomocne, wówczas Urząd ponownie rozpatrzy sprawę, stosując się do zaleceń Sądu, które na dzień dzisiejszy nie są znane Urzędowi.

Z poważaniem

z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

Marek Olbryś
Wicemarszałek

